

HÖGSKOLAN FÖR SCEN OCH MUSIK

Åtgärdsplan för de konstnärliga kandidatprogrammen i klassisk musik och kyrkomusik

Programmen Konstnärligt kandidatprogram i musik, inriktning klassisk (K1KLA), samt Konstnärligt kandidatprogram i musik, inriktning kyrkomusik (K1KYR), ges vid Högskolan för scen och musik (HSM), Konstnärliga fakulteten, Göteborgs universitet. Kandidatprogrammet i klassisk musik ges på engelska.

Följande personer har ingått i bedömargruppen:

Keld Hosbond, ordförande, Rektor vid Det Jyske Musikkonservatorium, Danmark

Ragnhild Sandberg-Jurström, Docent i Musikpedagogik vid Ingesunds Musikhögskola, Karlstad Universitet, Sverige

Vivianne Sydnes, Professor i dirigering, sång och kyrkomusik vid Norges Musikkhøgskole, Norge

Om processen:

Under senhösten 2023 tog bedömargruppen del av digital information och dokumentation.

Ett tvådagars platsbesök genomfördes den 5-6 februari 2024 då gruppen träffade såväl studenter och alumner som lärarkollegier och ledning. De fick möjlighet att ställa frågor om Högskolan för scen och musik i allmänhet och de två kandidatprogrammen i synnerhet. Bedömargruppen, som visat stort engagemang för sitt uppdrag, lämnade en skriftlig slutrapport den 15 mars, en rapport som tas som utgångspunkt i nedanstående åtgärdsplaner.

Åtgärdsplanen för de två programmen har tagits fram av enhetschefen Daniel Stighäll, programansvariga Tilman Skowroneck och Christina Ekström i samråd med utvecklingsledare Eva Niste, samt prefekt Jesper Lundgren och viceprefekt utbildning Monica Danielson. De föreslagna aktiviteterna i åtgärdsplanen har diskuterats på enhetskonferensen för musikenheten den 9 september, vidare i Konstnärliga fakultetens beredningsgrupp för utbildning på grund och avancerad nivå (KF BUGA) den 30 september samt i HSMs utbildningsråd den 27 november. Inför fastställande av prefekt den 17 mars 2025 gick åtgärdsplanen den 12 mars till institutionsrådet.

Bedömargruppen skriver:

Till grund för vårt utlåtande ligger dels en omfattande skriftlig dokumentation, dels samtal med personer verksamma inom programmet.

Den skriftliga dokumentation som finns tillgänglig för oss omfattar ledningsdokument, utbildningar och kursplaner. Vidare finns även dokumentation av arbetet med utveckling av

programmen samt önskemål och rekommendationer för ändringar i studieplaner, kursplaner och kursguider. Det finns kommentarer och rekommendationer från studenter och alumner samt listor med information om lärare. Det har också funnits tillgång till många specifika kurser i Canvas och andra onlineresurser. Dock finns det endast ett fåtal exempel på klingande material i form av examinationer. Inga exempel på skriftligt examinerade uppgifter har varit tillgängliga.

Bedömningskommittén har haft ett antal möten online, dels med chefer och andra representanter från institutionen på HSM, dels internt i bedömningskommittén. Vidare har bedömningskommittén haft möten på plats på HSM, såväl med institutionsledning som med programledare, lärare och studenter.

Tilman Skowroneck, programansvarig klassisk

Christina Ekström, programansvarig kyrkomusik

Daniel Stighäll, enhetschef, musik

Bedömning och planerade åtgärder

Nedan följer de åtta kvalitetskriterierna som varit utgångspunkt för bedömningen. Under respektive kriterium finns utdrag ur bedömargruppens rapport som utbildningarna funnit extra intressanta och relevanta tillsammans med gruppens rekommendationer samt programmets svar och plan för åtgärder.

Bedömargruppen skriver:

Vår samlade bedömning av de två utbildningarna (KLA och KYR Kandidat) är att de överlag fungerar bra. Lärarna är kvalificerade och studenterna är överlag nöjda med undervisningen. Det finns också en välbeskriven systematik i kvalitetssäkringen av utbildningarna och speciellt på KYR uttrycker studenterna en god studiemiljö med möjlighet att påverka studiemiljön och där det är fokus på den enskilda studentens utveckling.

Det finns dock förbättringspotential, särskilt när det gäller de fysiska ramarna, lärarnas arbetsmiljö och undervisningens närhet till praktiken (särskilt KYR), ramarna för självständigt arbete och framför allt, för KLA, känslan av att det finns ett fokus på den enskilda studentens progression. Vidare finns det en viss godtycklighet i lärarnas användning av Canvas.

Kriterium 1: att de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål

K1KLA

Bedömargruppen skriver:

Alla lärandemål i programmets kurser motsvarar på ett rimligt sätt högskoleförordningens examensmål. Kursmål och examinationer bör dock ses över och förtydligas. Progressionen i kurserna är för det mesta tillfredsställande, men bör ses över för att få en tydligare

progression och integrering mellan kurserna. Det är svårt, till och med omöjligt, att uttala sig om studenters faktiska studieresultat i huvudinstrument-, ensemble- och kontextualiseringskurserna, då varken skriftliga eller klingande examinationer finns tillgängliga. Bedömningsgruppen kan bara uttala sig om de förutsättningar som ges för studenterna att nå godkända studieresultat i dessa kurser. I kursen självständigt arbete finns dock flera arbeten tillgängliga.

Gällande det självständiga arbetet (examensarbetet) så lyfte bedömargruppen ett flertal punkter som kunde förbättras. Dessa var följande:

- Säkerställa att det finns en tydlig och progressivt strukturerad förberedelse till det självständiga arbetet i utbildningen.
- Se över hur det självständiga arbetet förbereds i programmets årskurs 1 och 2, och säkerställ att det som står i kursplanerna också sker i undervisningen.
- Överväga om orientering i några vetenskapsteoretiska och metodiska begrepp kan ingå i det självständiga arbetet.
- Formulera konsekventa och tydliga beskrivningar om det självständiga arbetets syfte, mål, innehåll och examinationer i kursplaner, kursguider och instruktionerna för opponering.
- Lägga till ett mål om etiska frågor i kursen självständigt arbete och ett avsnitt om etiska frågor i den skriftliga delen av arbetet.
- Se över och formulera tydliga krav för godkänt i självständigt arbete.
- Öka andelen disputerade examinatorer för bedömning av det färdiga självständiga arbetet.
- Ge studenterna goda exempel på godkända arbeten i kursen självständigt arbete

Dessa förbättringsåtgärder berör, mer eller mindre, HSMs samtliga sju kandidatprogram i musik, vilka också har en gemensam kursplan för det självständiga arbetet (examensarbetet) (KYR125). Kursen och kursplanen omarbetades senast under 2022. Dock finns utmaningar fortsatt kvar kring kursens innehåll och form i relation till programmets övriga kurser samt genomströmningen.

Vad ska göras: Under hösten 2024 gjordes en övergripande analys kring problematiken och olika möjligheter att utveckla kursen och kursinnehållet i Självständigt arbete (examensarbete) (KYR125). Under våren 2025 sätts ett utvecklingsarbete igång, med fokus på det självständiga arbetets relevans och koppling till de olika programmets övriga kurser, i progression.

När: Start våren 2025, genomförs under 2025. En revidering av utbildningsplanerna planeras 2026 inför kursstart 2027.

Vem ansvarar: Utvecklingsledare är sammankallande. Arbetet görs tillsammans med enhetschefer för musikenheterna samt kursansvarig för det självständiga arbetet. Programansvariga, huvudämneslärare och handledare för det självständiga arbetet kommer också att kopplas in i arbetet.

Vad ska göras: Kursansvarig tillsammans med programansvarig och handledarkollegiet för det självständiga arbetet ser över, utifrån bedömargruppens rapport, de delar som redan nu kan åtgärdas.

När: start hösten 2024 - 2025

Vem ansvarar: Kursansvarig för det självständiga arbetet

Vad ska göras: Arbeta med bemanning tillsammans med övriga enheter på Högskolan för scen och musik för att kunna hantera de arbetstoppar för disputerade examinatorer som uppstår inom de olika programmen under läsåret i kursen självständigt arbete. Se också kriterium 3.

När: Pågående, följs upp under 2025.

Vem ansvarar: enhetschef.

Vad ska göras: Bedömargruppen ansåg att det saknades dokumentation av examenskonserterna, vilket utbildningen instämmer i. Även denna fråga berör fler utbildningar än enbart KIKLA. Frågorna som diskuterats rör bland annat omfattningen teknikstöd som är rimlig att erbjuda studenterna samt vilka lokaler som kan upplåtas under tiden som institutionen befinner sig i tillfälliga lokaler. Frågan har utretts och HSMs ledningsråd tog under hösten 2024 beslut om en rutin.

När: Åtgärdat hösten 2024.

Bedömargruppen föreslår: Bedömargruppen efterfrågade en tydligare förklaring av kursplanernas text under rubriken Former för bedömning i relation till kursens lärandemål i kursplanerna för Huvudämne klassisk musik 1-6 och Kammarmusik, ensemble och orkester 1-6. I bedömarrapporten ges följande kritik: *Kursmål och examineringar bör dock ses över och förtydligas. Progressionen i kurserna är för det mesta tillfredsställande, men bör ses över för att få en tydligare progression och integrering mellan kurserna. Det är svårt, till och med omöjligt, att uttala sig om studenters faktiska studieresultat i huvudinstrument-, ensemble- och kontextualiseringskurserna, då varken skriftliga eller klingande examinationer finns tillgängliga.*

I kursplanerna för Huvudämnet beskrivs förfarandet på följande sätt i kursplanen under Former för bedömning:

Studenten examineras vid kursens slut utifrån kursens lärandemål. Underlag för examination är en samlad bedömning av studentens gestaltande och muntliga redovisningar. Och för kurserna i Kammarmusik: Studenten examineras vid delkursens slut. Underlaget för examinationen är en samlad bedömning av studentens prestationer under kursens gång. Underlaget inhämtas under lektionerna genom de gestaltande och skriftliga redovisningarna. De skriftliga redovisningarna utgörs av sammanfattningen med egna reflektioner som lämnas till undervisande lärare efter varje föreläsning och seminarietillfälle.

Utbildningens svar: Här misstänker vi att bedömargruppen kan ha missförstått bedömningsförfarandet av delar av dessa kurser. HSM anser detta är komplext, och kanske inte heller önskvärt, att göra en gradvis bedömning för varje kursmoment i relation till de enskilda studenternas musikaliska och tekniska utveckling på sina huvudinstrument. HSM har arbetat fram formuleringar i kursplanerna som beskriver en rimlig progression som de enskilda studenterna följer.

Bedömargruppen föreslår: Bedömargruppen föreslår att undervisningstiden i utbildningen omfördelas, för att öka omfattningen i momenten musik- och gehörslära i kurserna Kontextualisering 1-3.

Utbildningens svar: Under rådande ekonomiska omständigheter så kan en sådan omfördelning av tid ej prioriteras, då vi bedömer att en sådan omfördelning skulle drabba mängden undervisningstid i huvudämnet negativt, vilket bör undvikas.

K1KYR

Bedömargruppen skriver:

Utbildningens kursplaner med lärandemål och innehållsbeskrivningar för olika delkurser är tydliga, konkreta och de visar en logisk och bra progression genom programmet. Programansvarig berättar att lärandemålen används aktivt i undervisning och utvärdering. Vi anser att lärandemålen, tillsammans med kursguiderna, är bra verktyg för studenter och lärare.

Utöver de positiva ordalagen i bedömargruppens citat här ovan så framfördes synpunkter på sångundervisningens kontinuitet och kvalitet, vilket framförts av programmets studenter. Körmetodik är också något som har efterfrågats av studenterna.

Vad ska göras: Planera för en ökad kontinuitet i ämnet sång, med mål att studenterna har samma sångpedagog under större delen av sin utbildningstid. Rekrytering av en lärare i sång kommer att göras under våren 2025.

När: VT 2025

Vem ansvarar: enhetschef

Vad ska göras: Med särskild uppmärksamhet på instudering och instuderingsmetodik samt progression i ämnet kördirigering göra en översyn av hur befintliga lärandemål realiserar och bemannas i kurserna Huvudämne instrumentalt och vokalt 1-6. Vidare se över hur momenten med praktik samspelar med övrig undervisning. Rekrytering av en lärare i ämnet körledning och ensembleledning kommer att göras under våren 2025.

När: 2025

Vem ansvarar: Programansvarig och ämneslärare, samt enhetschef

Vad ska göras: Se över hur det självständiga arbetet (examensarbetet) förbereds i programmets årskurs 1 och 2, och säkerställ att det som står i kursplanerna också sker i undervisningen.

När: Läsåret 24/25

Vem ansvarar: Programansvarig i samråd med kursansvarig för det självständiga arbetet.

Kriterium 2: att undervisningen sätter studenternas lärande i centrum

K1KLA

Bedömargruppen skriver:

Undervisningen sätter till stor del studenternas lärande i centrum med tanke på de varierande undervisnings- och examinationsformer som ingår. Studenterna får möjlighet att utveckla och visa sina färdigheter och sitt kunnande såväl klingande som muntligt och skriftligt. Samtidigt finns det vissa brister i kursernas upplägg som behöver åtgärdas för att verkligen sätta studenternas lärande i centrum.

Bedömargruppen konkretiserar det som behöver åtgärdas med följande:

- Studenter anser att det är för mycket outnyttjad tid i utbildningen samt att de önskar mer enskilda lektioner.
- Studenter påpekar även att fördelningen av enskild lektionstid varierar mellan olika lärare.
- Studenter uttrycker önskemål om mer stöd i arbetet med att sätta samman ensembler under första terminen.
- Studenter uttrycker önskemål om mer handledning i deras självständiga arbete och alltför knapp introduktion till undersökande processer, samt att handledare inte håller tillräcklig nivå i handledarskapet.
- Studenter uttrycker att det är för lite tid i musik- och gehörslära – vissa studenter tar därför kompletterande kurser i dessa ämnen.
- Bedömargruppen föreslår ett breddat användande av Canvas med litteraturlistor och kursguider. De anser att "En samlad information på Canvas om kandidatprogrammet KLA och dess kurser skulle istället kunna förstärka möjligheten att sätta studentens lärande i centrum."

Vad ska göras: Granska genomförda åtgärder och identifiera kvarstående problem i programmets kurser i relation till ett studentcentrerat lärande och då särskilt för studenter med särskilda behov. Särskilt fokus läggs på studentens förberedelse inför det självständiga arbetet (se också kriterium 1), samt utbildningens progression för att nå en ökad självständighet.

När: Arbetet är påbörjat och fortskrider under våren 2025

Vem ansvarar: Programansvarig

Vad ska göras: Se över rutiner i samband med 1:a-årsstudenternas sammansättning av kammarmusikgrupper och möjligheten att initialt ge dem mer stöd och vägledning i detta arbete.

När: Vid läsårets start HT25.

Vem ansvarar: Enhetschef

Vad ska göras: Se över helheten för utbildningens Canvasrum, främst Canvasrummet "Classical music HSM, student room". Detta Canvasrum är gemensamt för hela programmet och ska fungera som en startsida med information om både universitetsövergripande resurser samt länkar till övriga kursspecifika Canvasrum.

När: Arbetet är påbörjat och fortskrider under våren 2025.

Vem ansvarar: Programansvarig

Kommentar: Några av studenternas önskemål handlar om utökad lektionstid, vilket inte kan tillmötesgå på grund av den rådande ekonomiska situationen.

Se också kriterium 5.

K1KYR

Bedömargruppen skriver:

Vi upplever att undervisningen sätter studenternas lärande i centrum och att det är en naturlig utgångspunkt för lärarna att så ska vara fallet. Den programansvarige verkar ha en god blick för den enskilde studenten och för helheten. Detta stöds av uttalanden från både nuvarande och tidigare studenter.

De studenter som antas till kyrkomusikprogrammet har olika bakgrund och kompetens, men efter avslutat program ska alla studenter ha färdigheter och kunskaper som motsvarar kraven för organistexamen och programmets lärandemål. (...) Är det möjligt att organisera en mer differentierad undervisning, men samtidigt se till att studentens utveckling är relaterad till lärandemålen?

Vid kyrkomusikprogrammet har en omvärldsbevakning gjorts av programansvarig, då externa representanter från kyrkomusikutbildningens avnämare har fått ge sin syn på vad som krävs av nyutexaminerade kyrkomusiker. Utifrån denna omvärldsbevakning samt bedömarrapportens synpunkter, föreslås följande åtgärder:

Vad ska göras: Skärpa ingångsnivån till programmet i antagningsproven i orgel, med mål att samtliga antagna studenter ska klara den höga arbetstakten som finns i programmet.

När: En skärpt antagningsnivå på orgelspel har redan implementerats och givit resultat. Följs upp framöver.

Vem ansvarar: Programansvarig, enhetschef och huvudämneslärare (orgel)

Enheten har också undersökt möjligheten att initiera en kantorsutbildning (som innebär en lägre nivå i orgelspel) vid HSM. En inledande kantorsexamen skulle kunna kombineras med möjligheten att direkt fortsätta på kandidatprogrammet i kyrkomusik. Frågan om att initiera en kantorsutbildning är dock för tillfället pausad, av ekonomiska skäl. En dialog med Svenska kyrkan söks för att undersöka möjligheten till samarbete kring en sådan åtgärd. Se vidare under kriterium 5.

Kriterium 3: Att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet

K1KLA

Bedömargruppen skriver:

Det praktiska musicerandet och reflektioner kring gestaltningsmässiga frågeställningar i såväl huvudinstrument- och ensemblekurser som i självständigt arbete samt lärarnas höga konstnärliga nivå visar tydligt att utbildningen vilar på konstnärlig grund och beprövad erfarenhet. Dock saknas en genomarbetad forskningsanknytning i utbildningen.

Vad gäller utbildningens forskningsanknytning så finns utmaningar som är svåra att lösa på kort sikt. Som bedömargruppen skriver ovan har utbildningens instrumental- och ensemblelärare en hög konstnärlig nivå, vilket är en grundläggande förutsättning för att kunna ge programmet. Samtliga av dessa lärare har många års utbildning men idag är ingen inom denna lärargrupp disputerad. Sedan 2023 pågår arbete inom programmet med att få igång en kreativ miljö för dessa lärare att komma igång och arbeta med konstnärliga utvecklingsprojekt inom ramen för sin kompetensutvecklingstid. Då dessa lärare ofta har anställningar på HSM med en mindre omfattning så måste aktiviteterna planeras på lång sikt.

Programmets disputerade lärare undervisar i huvudsak som handledare inom det självständiga arbetet. I utvecklingsprojektet för det självständiga arbetet (se kriterium 1) ingår också arbete för att bättre få ihop huvudämneskurserna och examenskonserten med det självständiga arbetet till en helhet. Ett av målen för utvecklingsarbetet är att integreringen av kursernas innehåll i framtiden kan leda till en mer forskningsanknuten utbildning.

Vidare tar bedömargruppen upp att det har funnits kritik från förstaårsstudenter om vad som förväntades av dem i kursen Kammarmusik, ensemble och orkesterspel.

Vad ska göras: Arbete pågår inom enheten där programmets lektorer bedriver konstnärliga utvecklingsprojekt inom ramen för sin forskningstid i tjänst (15% av tjänsteomfattning). Dessutom uppmuntras lektorerna att gå en forskningsförberedande fristående kurs inom ramen för sin kompetensutvecklingstid. Detta arbete måste bedrivas på lång sikt, då det handlar om att hitta relevanta ingångar till konstnärligt utvecklingsarbete och konstnärlig forskning för dessa lärare, samt att flertalet lärartjänster är på en låg procent.

När: Pågående sedan 2023

Vem ansvarar: enhetschef

Vad ska göras: Uppmuntra och inspirera programmets adjunkter att delta i ett konstnärligt utvecklingsprojekt på sin kompetensutvecklingstid (10% av tjänsteomfattning) genom introducerande seminarier riktade till dessa lärare.

När: Våren 2025 och framåt.

Vem ansvarar: enhetschef

K1KYR

Bedömargruppen hade inga synpunkter på K1KYR under detta kriterium.

Kriterium 4: Att lärarna har aktuell och adekvat ämnesmässig, högskolepedagogisk och ämnesdidaktisk kompetens samt att antalet lärare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll

K1KLA

Bedömargruppen skriver:

Lärarna inom programmet har hög och adekvat ämnesmässig kompetens. Med sin mångåriga erfarenhet som lärare förutsätts de även ha hög didaktisk kompetens. Antalet lärare med högskolepedagogisk kompetens behöver däremot ökas. Även den forskningsmässiga kompetensen borde höjas så att flera lärare med doktorsexamen anställs.

Vad ska göras: Skapa en gemensam mötesstruktur för innehålls-, utvecklingsfrågor och planering för huvudinstrumentlärarna och utbildningens ledning. En utmaning är att majoriteten av instrumentallärarna har sin huvudanställning utanför HSM.

När: Pågående. Frågan är under utveckling sedan HT23 och olika former för möten och samarbete prövas.

Vem ansvarar: enhetschef och programansvarig

Vad ska göras: Planera för hur lärarna inom enheten (flertalet med små tjänster) kan genomföra PIL101 genom att gå en modul i taget. Använda medarbetarsamtalen som ett forum för planeringen.

När: Våren 2025

Vem ansvarar: enhetschef

K1KYR

Bedömargruppen hade inga synpunkter på K1KYR under detta kriterium.

Kriterium 5: Att utbildningen är relevant för studenternas och samhällets behov

K1KLA

Bedömargruppen skriver:

Till stor del ser vi utbildningen som relevant, men vissa brister föreligger gällande fokus, resurser och tid i utbildningen.

Som exempel på dylika brister anger bedömargruppen följande:

- Studenter påpekar att de inte får likvärdiga möjligheter till ensemblespel och inte tillräckligt med orkesterstimmar i sin utbildning.
- Studenter uttrycker att de känner sig som en reserv till masterstudenterna. Eventuellt saknas tillräcklig information om vilken utbildning de går och att de därför tror att utbildningen ska innehålla mycket orkesterspel. Om utbildningen inte är avsedd att vara orkestercentrerad skulle kammarmusik och mindre ensembler behöva prioriteras och lyftas fram mer, gärna med fokus på såväl olika musikstilar som ledarskap i mindre ensembler.
- Utbildningen skulle även kunna bli mer relevant för kammarmusiker om den lyfter fram fler aspekter rörande frilansande musiker, entreprenörskap och marknadsföring. Både innehåll, resurser och tid för undervisning är något som därmed skulle behövas ses över, vilket också påtalades av de intervjuade studenterna.

Vad ska göras: Förtydliga kommunikationen av programmets kammarmusikprofil, så att utbildningens innehåll blir tydlig både för nuvarande studenter (i relation till masterprogrammet i orkesterspel) och externt t ex på hemsidan.

När: Påbörjades under VT24 och fortgår under läsåret 24/25.

Vem ansvarar: Enhetschef i samråd med kammarmusikansvarig och berörda lärare.

Vad ska göras: Arbeta för att säkerställa att alla studenter, oavsett instrument, har likvärdiga möjligheter att delta i ensemblespel.

När: Påbörjades under VT24 och fortgår under läsåret 24/25.

Vem ansvarar: Enhetschef i samråd med kammarmusikansvarig och berörda lärare.

Vad ska göras: Granska innehållet i delkurserna "Frilansarens värld" och "Jag, konsten och samhället" i relation till de behov studenterna inom klassisk musik antas ha när de kommer ut i arbetslivet.

Tidplan: våren 2025

Ansvarig: enhetschef, programansvarig, eventuellt tillsammans med kursansvariga för de aktuella delkurserna.

K1KYR

Bedömargruppen skriver:

Vi bedömer att programmet erbjuder studenterna relevant och tillräcklig kompetens för att arbeta i olika kyrkomusikaliska sammanhang. Programmets arbetsbelastning är dock hög, och både studenter och utvärderande externa parter anser att många studenter därför inte har kunnat tillägna sig tillräcklig kompetens.

Vad ska göras: Kommuniera med programmets studenter, lärare och studenternas blivande arbetsgivare att trots utbildningens höga arbetsbelastning med bl a fyra huvudämnen så krävs

fortsatt arbete efter examen för att bli en skicklig kyrkomusiker och organist. Det livslånga lärandet bör ses som nödvändigt för att klara en krävande arbetsmarknad och sker genom eget arbete liksom fortbildning t ex i form av fristående kurser och/eller en påbyggnadsutbildning på avancerad nivå.

När: Pågående sedan läsåret 23/24.

Vem ansvarar: enhetschef, programansvarig och professor i orgel.

För att bidra till kompetensförsörjning av kyrkomusikerprofessionen har planer funnits på att starta en kyrkomusikutbildning på HSM som kan leda till en kantorsexamen. Det har VT25 framkommit att Ljungskile folkhögskola kommer att starta en sådan utbildning HT25. HSM:s planer har därför avblåsts och kontakt har tagits med folkhögskolan inför framtida eventuell samverkan.

Vad ska göras: Vidareutveckla HSMs miljö inom kyrkomusik genom att undersöka möjligheterna att ge kurspaket för verksamma kyrkomusiker och ett masterprogram i kördirigering, med mål att attrahera behöriga sökande till utbildningar som leder till en god arbetsmarknad inom kyrka och samfund. Vidare undersöka hur dessa utbildningar kan ges på distans.

När: Pågående sedan föregående läsår. HT24 sågs de ekonomiska ramarna över. Planering under 2025-26 för en eventuell initiering av ett masterprogram i kördirigering med start höstterminen 2027.

Vem ansvarar: enhetschef, programansvarig och i samråd med professor i orgel.

Bedömargruppen föreslår att programmet lyfter frågan om hur lärare och personal på HSM pratar om kyrkomusikerutbildningen och studenternas framtida arbete i en kyrka.

Vad ska göras: Ta kontakt med kursledaren för kursmomentet Jag, konsten och samhället om kursinnehållet under branschdagen, så att kyrkan som arbetsplats jämföras med andra möjligheter att försörja sig som musiker och scenkonstnär.

När: 2025

Vem ansvarar: programansvarig

Kriterium 6: Att studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen

K1KLA

Bedömargruppen skriver:

Studenterna har flera möjligheter till inflytande över utbildning och studier. Dock besvarar studenterna inte alltid kursutvärderingarna. En större tydlighet kring informationen om och strukturen kring studentinflytande behövs.

Vad ska göras: Få upp svarsfrekvensen i de skriftliga och anonyma kursvärderingarna genom att schemalägga tillfällen för att fylla i enkäten, i samband med någon annan aktivitet i programmet. Etablera en rutin där en utbildningshandläggare är med när programansvarige träffar studenterna i slutet av varje termin.

När: Påbörjat sedan terminsslutet våren 24. Är en fortlöpande aktivitet.

Vem ansvarar: Programansvarig tillsammans med utbildningshandläggare.

Vad ska göras: Vid terminsstart kommunicera vilka möjligheter studenterna har att påverka utbildningen, t ex genom att engagera sig i kåren, fylla i enkäter, gå på gemensamma möten, mm.

När: Kommande terminsstarter

Vem ansvarar: programansvarig

Vad ska göras: Identifiera möjliga tider och platser för enhetschef och programansvarig att regelbundet kommunicera med studentgruppen. Vidare undersöka med studenterna vad det betyder att "lärarna inte lyssnar på oss". Öppna upp korridoren till ledningens rum, för att underlätta för lärare och studenter att komma in.

När: Delvis redan genomfört (korridoren till ledningen är öppen dagtid). Löpande identifiera bästa sätt för kommunikation mellan studenter och ledning. Följs upp under 2025.

Vem ansvarar: programansvarig och enhetschef

K1KYR

Bedömargruppen skriver:

Vi har sett både ledningens och de ansvariga lärarnas vilja och förmåga att arbeta systematiskt med studentkontakt och utvärderingsarbete.

Bedömargruppen hade inga synpunkter på K1KYR under detta kriterium.

Kriterium 7: Att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger

K1KLA

Bedömargruppen skriver:

Lokalerna är till stor del ändamålsenliga, men det finns vissa brister som skulle kunna åtgärdas. Kurserna på Canvas behöver struktureras upp.

HSM befinner sig i tillfälliga lokaler och begränsningarna i vissa av dem har påpekats av lärare och studenter under läsåret 23/24. Framför allt gäller detta orkesterrepetitionerna i Vasaparkens aula. Studenter och lärare har påpekat risken för hörselskador samt skador på instrument.

Att hitta funktionella och större lokaler för repetition och publika konserter är ett pågående arbete sedan läsåret 23/24. Ett ganska omfattande arbete har gjorts av enhetschef, prefekt och dekan för att undersöka ytterligare alternativ under våren 24/25. Nyligen beslutades att programmet kommer kunna nyttja nya Konstnärligas konsertsal (gamla Artistens konsertsal) från och med HT2025, när dess renovering är klar.

Vad ska göras: Utvärdering av programmets större och publika lokaler fram till inflytt i huset Konstnärliga.

När: pågående och fortlöpande till och med 2028

Vem ansvarar: enhetschef, prefekt, dekan

För arbete med struktur, mm, på Canvas, se kriterium 2.

K1KYR

Bedömargruppen hade inga synpunkter på K1KYR under detta kriterium.

Kriterium 8: Att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs

K1KLA

Bedömargruppen skriver:

Enligt studenters utvärderingar av kurser och utbildning finns det flera aspekter som skulle behöva åtgärdas. Vissa förslag på åtgärder finns, men det skulle behövas tydligare åtgärdsplaner.

Vad ska göras: Se till att resultaten från enkätsvaren i de skriftliga och anonyma kursvärderingarna återkopplas till studenterna i enlighet med HSMs Rutin för kursvärderingar, program.

När: 2025

Vem ansvarar: programansvarig

Vad ska göras: Få igång arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet i programmet, så att programuppföljningscykelns Programdialog, Årlig programutvecklingskonferens och Enhetskonferens genomförs enligt Konstnärliga fakultetens och HSMs riktlinjer.

När: Pågående och fortlöpande. Följs upp 2025.

Vem ansvarar: enhetschef och programansvarig

K1KYR

Bedömargruppen skriver:

Utvärderingssystemet som helhet ger intryck av att vara väl utvecklat.

Bedömargruppen hade inga synpunkter på K1KYR under detta kriterium.

Bedömargruppens övriga kommentarer

K1KLA

Bedömargruppen skriver:

Om HSM vill ha flera internationella studenter, även för att motverka rekryteringsmässiga utmaningar, är det mycket viktigt att det finns en tydlig hållning till såväl språk som inkludering av internationella studenter. Utifrån de genererade intervjuerna är det lite oklart om det är en konsekvent implementerad språkpolitik. Speciellt på KLA är det viktigt att alla studiedokument finns på engelska.

Bedömargruppen föreslår en utvecklad "språkpolitik" på HSM, vilket utbildningen tolkar som en tydligare allmän princip gällande undervisningsspråk, speciellt avseende svenska och engelska.

Under 2022 tog HSM fram ett utkast på riktlinjer för språkkrav för internationella program. Detta arbete kom dock inte helt i mål.

Vad ska göras: Aktualisera och uppdatera det arbete som gjordes 2022 på HSM kring språkkrav för internationella program.

När: 2025

Vem ansvarar: viceprefekt utbildning tillsammans med enhetschefer och programansvariga

Vad ska göras: Planera så att samtliga kurser förbereds för att kunna hållas på engelska, samt att all kommunikation som rör studenterna finns på engelska.

När: 2025

Vem ansvarar: enhetschef och programansvarig

K1KYR

Bedömargruppen skriver:

Flera studenter vill ha ett masterprogram i kördirigering. Vi ser det som viktigt att Sveriges kyrkomusiker kan upprätthålla och utveckla den starka körtradition som Sverige har. Vi ser att utvärderingen av masterprogrammet i kördirigering också pekar på detta, och vi ställer oss bakom deras yttrande.

Se aktivitet under kriterium 5.

Till detta dokument finns följande bilagor:

- Bilaga 1. Aktiviteter åtgärdsplan för Konstnärligt kandidatprogram i musik, inriktning klassisk, K1KLA
- Bilaga 2. Aktiviteter åtgärdsplan för Konstnärligt kandidatprogram i musik, inriktning kyrkomusik, K1KYR

bilaga 1. Aktiviteter, åtgärdsplan för Konstnärligt kandidatprogram i musik, inriktning klassisk (K1KLA)			
		fastställd 17 mars 2025 / diariern GU 2023 /1404	
Aktivitet	Tidplan	Ansvarig	Status, uppföljning
1. att de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål			
Självständigt arbete (examensarbete): Sätta igång ett utvecklingsarbete, med fokus på det självständiga arbetets relevans och koppling till övriga kurser inom HSMs sju kandidatprogram i musik, i progression. Utvecklingsarbetet ska genomföras utifrån ett studentcentrerat lärande. Arbetsgruppen kommer att se över kursen självständigt arbete och dess relation till kurserna inom huvudinstrumentet /huvudämnet, med mål att kursernas lärare uppnår en samsyn om det självständiga arbetets innehåll, upplägg och mål.	2025	Utvecklingsledare, Enhetschefer samt kursansvarig för självständigt arbete	
Självständigt arbete (examensarbete): Kursansvarig tillsammans med programansvarig och handledarkollegiet för det självständiga arbetet ser över, utifrån bedömargruppens rapport, de delar som redan nu kan åtgärdas.	start hösten 2024 - 2025	Kursansvarig för det självständiga arbetet	
Självständigt arbete (examensarbete): Arbeta med bemanning tillsammans med övriga enheter på Högskolan för scen och musik för att kunna hantera de arbetstoppar för disputerade examinatorer som uppstår inom de olika programmen under läsåret i kursen självständigt arbete.	pågående, följs upp under 2025	enhetschef	
2. att undervisningen sätter studenternas lärande i centrum			
Granska genomförda åtgärder och identifiera kvarstående problem i programmets kurser i relation till ett studentcentrerat lärande och då särskilt för studenter med särskilda behov. Särskilt fokus läggs på studentens förberedelse inför det självständiga arbetet (se också kriterium 1), samt utbildningens progression för att nå en ökad självständighet.	Arbetet är påbörjat och fortskrider under våren 2025	Programansvarig	
Se över rutiner i samband med 1:a-årsstudenternas sammansättning av kammarmusikgrupper och möjligheten att initialt ge dem mer stöd och vägledning i detta arbete.	Vid läsårets start HT25.	Enhetschef	
Se över helheten för utbildningens Canvasrum, främst Canvasrummet "Classical music HSM, student room". Detta Canvasrum är gemensamt för hela programmet och ska fungera som en startsida med information om både universitetsövergripande resurser samt länkar till övriga kursspecifika Canvasrum.	Arbetet är påbörjat och fortskrider under våren 2025.	Programansvarig	
3. att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet			
Arbete pågår inom enheten där programmets lektorer bedriver konstnärliga utvecklingsprojekt inom ramen för sin forskningstid i tjänst (15% av tjänsteomfattning). Dessutom uppmantras lektorerna att gå en forskningsförberedande fristående kurs inom ramen för sin kompetensutvecklingstid. Detta arbete måste bedrivas på lång sikt, då det handlar om att hitta relevanta ingångar till konstnärligt utvecklingsarbete och konstnärlig forskning för dessa lärare, samt att flertalet lärartjänster är på en låg procent.	Pågående sedan 2023	Enhetschef	
Uppmuntra och inspirera programmets adjunkter att delta i ett konstnärligt utvecklingsprojekt på sin kompetensutvecklingstid (10% av tjänsteomfattning) genom introducerande seminarier riktade till dessa lärare.	Våren 2025 och framåt.	Enhetschef	
4. att lärarna har aktuell och adekvat ämnesmässig, högskolepedagogisk och ämnesdidaktisk kompetens			

Skapa en gemensam mötesstruktur för innehålls-, utvecklingsfrågor och planering för huvudinstrumentlärarna och utbildningens ledning. En utmaning är att majoriteten av instrumentallärarna har sin huvudanställning utanför HSM.	Pågående. Frågan är under utveckling sedan HT23 och olika former för möten och samarbete	enhetschef och programansvarig	
Planera för hur lärarna inom enheten (flertalet med små tjänster) kan genomföra PIL101 genom att gå en modul i taget. Använda medarbetarsamtalen som ett forum för planeringen.	Våren 2025	enhetschef	
5. att utbildningen är relevant för studenternas och samhällets behov			
Förtydliga kommunikationen av programmets kammarmusikprofil, så att utbildningens innehåll blir tydlig både för nuvarande studenter (i relation till masterprogrammet i orkesterspel) och externt t ex på hemsidan.	Påbörjades under VT24 och fortgår under läsåret 24/25.	Enhetschef i samråd med kammarmusikansvarig och berörda lärare.	
Arbeta för att säkerställa att alla studenter, oavsett instrument, har likvärdiga möjligheter att delta i ensemblespel.	Påbörjades under VT24 och fortgår under läsåret 24/25.	Enhetschef i samråd med kammarmusikansvarig och berörda lärare.	
Granska innehållet i delkurserna "Frilansarens värld" och "Jag, konsten och samhället" i relation till de behov studenterna inom klassisk musik antas ha när de kommer ut i arbetslivet.	våren 2025	enhetschef, programansvarig, eventuellt tillsammans med kursansvariga för de aktuella delkurserna.	
6. att studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen			
Få upp svarsfrekvensen i de skriftliga och anonyma kursvärderingarna genom att schemalägga tillfällen för att fylla i enkäten, i samband med någon annan aktivitet i programmet. Etablera en rutin där en utbildningshandläggare är med när programansvarige träffar studenterna i slutet av varje termin.	Påbörjat sedan terminsslutet våren 24. Är en fortlöpande aktivitet.	Programansvarig tillsammans med utbildningshandläggare.	
Vid terminsstart kommunicera vilka möjligheter studenterna har att påverka utbildningen, t ex genom att engagera sig i kåren, fylla i enkäter, gå på gemensamma möten, mm.	Kommande terminsstarter	programansvarig	
Identifiera möjliga tider och platser för enhetschef och programansvarig att regelbundet kommunicera med studentgruppen. Vidare undersöka med studenterna vad det betyder att "lärarna inte lyssnar på oss". Öppna korridoren till ledningens rum, för att underlätta för lärare och studenter att komma in.	Delvis redan genomfört (korridoren till ledningen är öppen dagtid). Löpande identifiera bästa sätt för kommunikation mellan studenter och ledning. Följs upp under 2025	programansvarig och enhetschef	
7. att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger			
Utvärdering av programmets större och publika lokaler fram till inflytt i huset Konstnärliga.	pågående och fortlöpande till och med 2028	enhetschef, prefekt, dekan	
8. att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs			

Se till att resultaten från enkätsvaren i de skriftliga och anonyma kursvärderingarna återkopplas till studenterna i enlighet med HSMS Rutin för kursvärderingar, program.	2025	programansvarig	
Få igång arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet i programmet, så att programuppföljningscykelns Programdialog, Årlig programutvecklingskonferens och Enhetskonferens genomförs enligt Konstnärliga fakultetens och HSMS riktlinjer.	Pågående och fortlöpande. Följs upp 2025.	enhetschef och programansvarig	
Bedömargruppens övriga kommentarer			
Aktualisera och uppdatera det arbete som gjordes 2022 på HSM kring språkrav för internationella program.	2025	viceprefekt utbildning tillsammans med enhetschefer och programansvariga	
Planera så att samtliga kurser förbereds för att kunna hållas på engelska, samt att all kommunikation som rör studenterna finns på engelska.	2025	enhetschef och programansvarig	

Bilaga 2. Aktiviteter, åtgärdsplan för Konstnärligt kandidatprogram i musik, inriktning kyrkomusik, K1KYR			
			fastställd 17 mars 2025 / diariernr GU 2023 /1404
Aktivitet	Tidplan	Ansvarig	Status, uppföljning
1. att de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål			
Planera för en ökad kontinuitet i ämnet sång, med mål att studenterna har samma sångpedagog under större delen av sin utbildningstid. Rekrytering av en lärare i sång kommer att göras under våren 2025.	VT 2025	Enhetschef	
Med särskild uppmärksamhet på instudering och instuderingsmetodik samt progression i ämnet kördirigering göra en översyn av hur befintliga lärandemål realiserar och bemannas i kurserna Huvudämne instrumentalt och vokalt 1-6. Vidare se över hur momenten med praktik samspelar med övrig undervisning. Rekrytering av en lärare i ämnet körledning och ensembleledning kommer att göras under våren 2025.	2025	Programansvarig och ämneslärare, samt enhetschef	
2. att undervisningen sätter studenternas lärande i centrum			
Skärpa ingångsnivån till programmet i antagningsproven i orgel, med mål att samtliga antagna studenter ska klara den höga arbetstakten som finns i programmet.	En skärpt antagningsnivå på orgelspel har implementerats och gett resultat. Följs upp framöver.	Programansvarig, enhetschef och huvudämneslärare (orgel)	
Se över hur det självständiga arbetet (examensarbetet) förbereds i programmets årskurs 1 och 2, och säkerställ att det som står i kursplanerna också sker i undervisningen.	Läsåret 24/25	Programansvarig i samråd med kursansvarig för det självständiga arbetet	
3. att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet			
Bedömargruppen hade inga synpunkter kopplat till detta kriterium.			
4. att lärarna har aktuell och adekvat ämnesmässig, högskolepedagogisk och ämnesdidaktisk kompetens			
Bedömargruppen hade inga synpunkter kopplat till detta kriterium.			
5. att utbildningen är relevant för studenternas och samhällets behov			
Kommunicera med programmets studenter, lärare och studenternas blivande arbetsgivare att trots utbildningens höga arbetsbelastning med bl a fyra huvudämnen så krävs fortsatt arbete efter examen för att bli en skicklig kyrkomusiker och organist. Det livslånga lärandet bör ses som nödvändigt för att klara en krävande arbetsmarknad och sker genom eget arbete liksom fortbildning t ex i form av fristående kurser och/eller en påbyggnadsutbildning på avancerad nivå.	Pågående sedan läsåret 23/24.	enhetschef, programansvarig och professor i orgel.	

Vidareutveckla miljön inom kyrkomusik på HSM genom att undersöka möjligheterna att ge kurspaket för verksamma kyrkomusiker och ett masterprogram i kördirigering, med mål att attrahera behöriga sökande till utbildningar som leder till en god arbetsmarknad inom kyrka och samfund. Vidare undersöka hur dessa utbildningar kan ges på distans.	Pågående sedan föregående läsår. Preliminär start för masterprogram i kördirigering HT27.	enhetschef, programansvarig och i samråd med professor i orgel.	
Ta kontakt med kursledaren för kursmomentet Jag, konsten och samhället om kursinnehållet under branschdagen, så att kyrkan som arbetsplats jämföras med andra möjligheter att försörja sig som musiker och scenkonstnär.	2025	programansvarig	
6. att studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen			
Bedömargruppen hade inga synpunkter kopplat till detta kriterium.			
7. att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger			
Bedömargruppen hade inga synpunkter kopplat till detta kriterium.			
8. att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs			
Bedömargruppen hade inga synpunkter kopplat till detta kriterium.			
Bedömargruppens övriga kommentarer			
Se under kriterium 5.			

Attest (digital underskrift)

Dokumentnamn/Document file name: Åtgärdsplan extern bedömning K1KLA och K1KYR Läsår 2023-2024
Handlingstyp/Document type: Åtgärdsplan med anledning av utbildningsutvärdering
Diarienummer/Reference number: GU 2023/1404
Dokument-ID/Document ID: GU128-1394452654-1058
Attestdatum/Date of attestation: 2025-03-18 17:19:28

Detta dokument har elektroniskt attesterats av:
This document has been electronically attested by:

Namn/Name	Identifiering/Identification	Attestdatum/Date of attestation
Jesper Lundgren	xlujes	2025-03-18 17:19:28

Attest har genomförts genom autentisering med GU-konto.
Attestation is authenticated using a GU-account.